

SHOP IN BEEELD

#04

Mens achter
de sekswerker

SHOP MAGAZINE #4, 2019

STICHTING HULP EN OPVANG PROSTITUTIE EN MENSENHANDEL

Onzichtbaar en kwetsbaar

Meer regelzucht en overheidsbemoeyenis. De Wet Regulering Sekswork maakt de positie van sekswerkers er niet beter op, terwijl dat wel het doel is van de wet. Zolang het beroep als criminogeen wordt beschouwd, verbetert de positie van sekswerkers nooit.

Veel sekswerkers lopen niet te koop met hun beroep. Soms is dat uit schaamte of uit angst voor negatieve reacties en uitingen. Komen ze wel voor hun beroep uit, dan krijgen ze vaak de deksel op hun neus. Zo zijn een hypotheek of bankrekening afsluiten voor deze beroepsgroep niet vanzelfsprekend. Zolang de samenleving sekswork bestempeld als pervers en crimineel, durven sekswerkers niet voor hun beroep uit te komen.

Een verplichte registratie van sekswerkers en het strafbaar stellen daarvan, werkt illegaal werken alleen maar in de hand. Het gevolg is dat veel sekswerkers van de radar verdwijnen. Ze worden onzichtbaar en kwetsbaar. Ook zullen ze niet snel aangifte doen van misstanden uit angst voor strafmaatregelen, waardoor de kans groot is dat misstanden toenemen. Een onderzoek in Ierland, waar een soortgelijke wet van kracht is, toont aan dat het geweld tegen sekswerkers sindsdien is verdubbeld.

Sekswork is een legaal beroep. Veel sekswerkers zijn zzp'er, hebben een KvK-nummer en betalen belasting. De

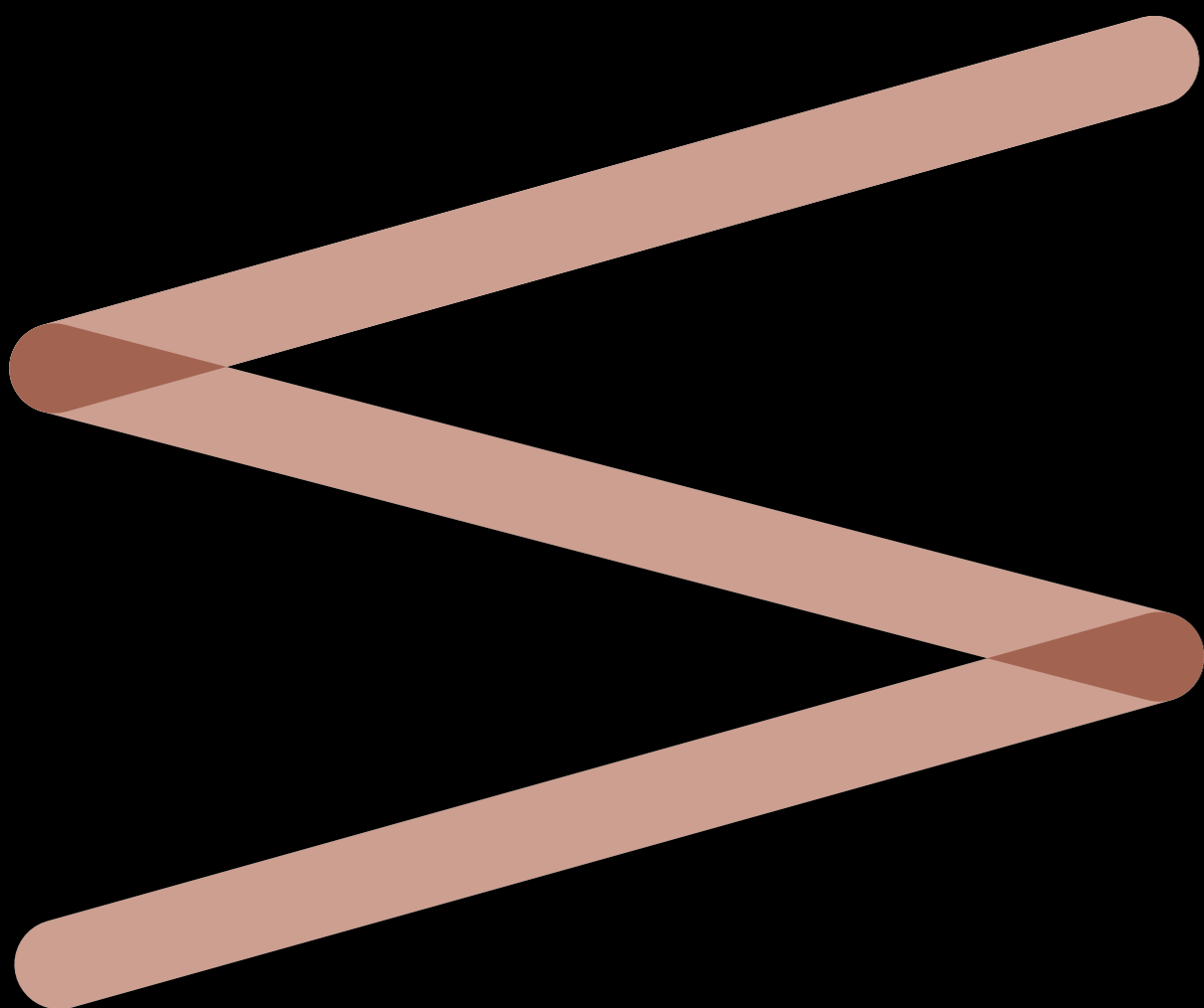

nieuwe wet is een vorm van overregulering. Veel beter is het als deze beroepsgroep dezelfde rechten en plichten krijgt als elke andere beroepsgroep en de overheid het uit de criminogene hoek haalt. Pas dan nemen de vooroordelen af en hoeven sekswerkers hun beroep niet langer verborgen te houden.

Je werk zegt niets over wie je bent als persoon. In deze uitgave gaan we daarom op zoek naar de mens achter de sekswerker. Hij of zij is een mens met dromen, hobby's, familie, wensen en herinneringen. Net als ieder ander. Laten we op die manier naar elkaar kijken en elkaar met respect behandelen. Een mooie gedachte voor de feestdagen en het nieuwe jaar.

Maria Scali,
Directeur SHOP

SEKSWERKERS VERZWIJGEN HUN BEROEP VAAK UIT ANGST VOOR AFKEURENDE REACTIES

INHOUD

	ONZICHTBAAR EN KWETSBAAR 2 Voorwoord van Maria Scali
	MENS ACHTER DE SEKSWERKER 6 SHOP als expertisecentrum
	HUMANS OF THE RED LIGHT 10 In beeld gevangen
	NIEUWE APPARTEMENTEN 14 De weg naar een zelfstandig leven
	LIBERTY 20 Het bestuur aan het woord
	DUOGESPREK 24 Arentje Kruizinga & Addie Dieke
	GASTCOLUMN 28 Joep Rottier over een vrije seksbranche
	PORTRET 32 Een ander leven
	RUPS III HOLLANDS MIDDEN 34 Stella van Soest aan het woord
	VOORZITTER ELLY KOENE 38 SHOP hoort erbij

In beeld: de mens achter de sekswerker

Op allerlei manieren zetten SHOP en Spot 46 zich in om het stigma rond sekswerkers en hun beroep te verminderen. In deze uitgave van SHOP in Beeld benoemen we een paar activiteiten die de mens achter de sekswerker in beeld brengen.

Sekswerk is een beroep >>

'Zou je sekswerk op je CV zetten?'

'Zou je sekswerk op je CV zetten?' 'Ik zou wel bang zijn, maar dat zou niet moeten.' Dit was een van de reacties tijdens een actie van studenten van de Hogeschool Leiden om het stigma rondom sekswerk te verminderen. De studenten legden voorbijgangers op straat een aantal stellingen voor over dit onderwerp. Sommigen voelden zich daar ongemakkelijk bij. Anderen gingen het gesprek aan en vonden het interessant om aan het denken te worden gezet. Zij gaven aan het belangrijk te vinden om sekswerk te normaliseren. De studenten hebben met dit project, dat zij samen met Spot 46 uitvoerden, voorbijgangers bewust gemaakt dat sekswerk een beroep is. Ook bij hunzelf heeft het de ogen geopend. Door zich te verdiepen in de verhalen van sekswerkers is hun kennis verrijkt en hebben ze een completer beeld van het beroep.

*Sekswerkers
zijn mensen zijn
zoals jij en ik*

Humans in the red light

De vooroordelen over sekswerkers liegen er soms niet om. '#humansintheredlight_thehague' vertelt een ander verhaal en laat de buitenwereld zien dat sekswerkers mensen zijn zoals jij en ik. Aan de hand van foto's op Instagram vertellen ze wat hun dromen, wensen of herinneringen zijn. Vanaf 17 december worden deze verhalen wekelijks op Instagram gedeeld. Bezoekers krijgen zo een beeld van de mens achter de sekswerker. Spot 46 lokt hen uit om een reactie achter te laten en mee te praten over dit onderwerp. Alleen op die manier ontstaat er bewustwording. Als bezoekers zich in de alledaagse verhalen herkennen en deze niet associëren met een sekswerker dan is het project geslaagd. In het stadhuis aan het Spui worden veel van de beelden met hun verhalen van 2 tot en met 12 juni 2020 tentoongesteld.

Week van het condoom

Tijdens de Week van het Condoom kunnen klanten en sekswerkers zich gratis laten testen op soa's. In die week besteedt Spot 46 uitgebreid aandacht aan veilige seks. Er zijn workshops waarin bijvoorbeeld uitleg wordt gegeven over het gebruik van condooms, glijmiddel, sponsjes, massageolie en dergelijke. Maar ook wat je moet doen als je een soa hebt. De sekswerkers worden getest in hun kamer en de klanten in de gezondheidsbus (mobiele kliniek) van de GGD. Tevens worden flyers, voorlichtingsmateriaal en gratis condooms uitgedeeld aan zowel sekswerkers als klanten.

Volg
#humansin
theredlight_
thehague
op Instagram.

Sekswerk versus ander werk

Lijkt je beroep op dat van een sekswerker? Drie studenten van de Hogeschool Leiden spraken met sekswerkers en schrokken dat zij hun beroep vaak verzwijgen uit angst voor afkeurende reacties. Tijdens hun onderzoek kwamen de studenten erachter dat vooroordelen ons gedrag en de besluiten die we nemen beïnvloeden. Zo zijn we positiever over mensen die op ons lijken. In een filmpje dat de studenten voor Spot 46 maakten, stellen ze mensen met verschillende beroepen - inclusief een sekswerker - dezelfde vragen. De vragen gaan over hun vak, ambities, vaardigheden, flexibiliteit en sociale interactie. Het is dan aan de kijker wie van de vier de sekswerker is. De uitkomst van de quiz kan verrassend zijn en het stigma op het beroep verminderen. Benieuwd naar de overeenkomsten tussen je eigen baan en sekswerk? Test en oordeel zelf.

Bekijk
de film op
Youtube

*17 december
'Internationale
Dag tegen Geweld
tegen Sekswerkers'*

Stop geweld tegen sekswerkers

Op 17 december is er aandacht voor de 'Internationale Dag tegen Geweld tegen Sekswerkers'. Wereldwijd proberen verschillende sekswerkersorganisaties het bewustzijn te vergroten over het geweld waarmee sekswerkers worden geconfronteerd. Een sekswerker is lang niet altijd een prostitué(e) of escortdame. Het kan ook een medewerker zijn van een telefoonsekslijn, sekswinkel, seksclub of sekssite. In Nederland strijden deelnemers samen voor de rechten van alle sekswerkers tijdens een demonstratie of manifestatie.

'JE WERK
ZEGT NIETS
OVER ...
WIE
JE BENT
ALS
PERSON'

Op 17 december is de internationale dag Tegen Geweld Tegen Sekswerkers. Die dag is ook de lancering van '#humansintheredlight_thehague; waarin sekswerkers hun **dromen, wensen en herinneringen** delen op Instagram. Veel van deze foto's en verhalen zijn van 2 tot en met 12 juni 2020 te bewonderen in het stadhuis aan het Spui. Laat 2 juni nou de Internationale Dag van de Sekswerker zijn ...

Hoe het begon

De vooroordelen over sekswerkers liegen er soms niet om. '#humansintheredlight_thehague' vertelt een ander verhaal en laat de buitenwereld zien dat sekswerkers mensen zijn zoals jij en ik. Aan de hand van foto's vertellen ze wat hun dromen, wensen of herinneringen zijn. Als bezoekers bij het bekijken van de beelden en lezen van deze persoonlijke verhalen denken: 'dit kan van elk willekeurig persoon zijn', dan is het project geslaagd. Dat ze de mens achter de sekswerker leren kennen en denken: 'oh ze gaan ook naar zee', of 'ze hebben ook een passie of een hobby.'

Van idee tot uitwerking

Bij Spot 46 zijn ze dagelijks bezig om het stigma over sekswerk te verminderen. 'Een eyeopener is de fotoblog Humans of New York', vertelt Jesca Slooter, medewerker bij Spot 46. 'Achter de prachtige portretfoto's van New Yorkers gaat vaak een ander verhaal schuil, dan het beeld doet vermoeden. Het bruggetje naar sekswerkers was snel gemaakt.' Tijdens de uitwerking liepen ze bij Spot 46 wel tegen een aantal praktische bezwaren aan. Zo blijven sekswerkers

Een selectie uit de tentoonstelling 'Humans of the red light district The Hague' 2 t/m 12 juni 2020 in het stadhuis aan het Spui

IEDEREEN HEEFT DROMEN, WENSEN EN HERINNERINGEN

vanwege het stigma vaak liever anoniem en onherkenbaar, waardoor portretfotografie uitgesloten was. Besloten werd te vragen of ze bij een bepaalde foto een persoonlijk verhaal hadden. Zo zijn er foto's van een fiets die iemand ooit als verjaardagscadeau had gekregen, van de zee wat regelmatig een leuk familie-uitje was en van een hond waarmee een zeer hechte band was.

Naar de inhoud

'Vanaf 17 december delen we wekelijks leuke, mooie, grappige of ontroerende foto's en verhalen op Instagram, zodat bezoekers een beeld krijgen van de persoon achter de sekswerker', vertelt Jesca enthousiast. 'Naast de verhalen van sekswerkers verzamelen we ook verhalen van exploitanten, klanten of medewerkers van SHOP. Eigenlijk iedereen die actief is in "the red light" van Den Haag. Onder elke foto staat dat het verhaal afkomstig is van bijvoorbeeld een escort of sekswerker uit de raamstraten. Bezoekers kunnen reacties plaatsen, waardoor er gesprekken of discussies ontstaan over dit onderwerp. Mooi als andere steden dit voorbeeld volgen.' Sekswerkers zijn inwoners van Den Haag, daarom steunt Den Haag dit initiatief. In het stadhuis aan het Spui worden veel beelden met hun verhalen van 2 tot en met 12 juni 2020 tentoongesteld. Voor de bezoe-

kers van de tentoonstelling zijn vier gelegenheden om in gesprek te gaan met vier verschillende gastsprekers, zoals de voorzitter van Liberty The Hague, de belangenbehartigingsorganisatie voor en door sekswerkers.

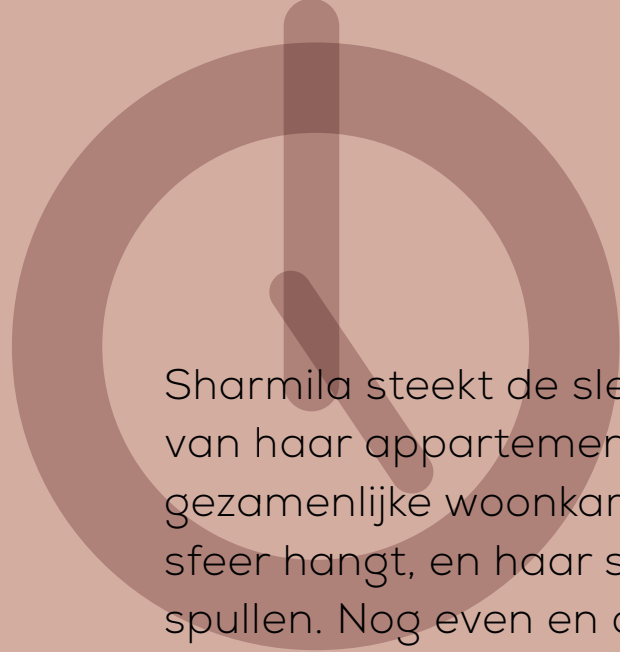
Het doel

Reacties van bezoekers, daar is het Spot 46 om te doen. Jesca: 'We lokken bezoekers uit om een reactie achter te laten en mee te praten over dit onderwerp. Alleen op die manier ontstaat er bewustwording. Waarom bestaat er zo'n vooringenomen beeld over sekswerk? Het is goed om daarbij stil te staan. Een sekswerker heeft een stem, een mening en persoonlijke beweegredenen om dit werk te doen. Je werk zegt niets over wie je bent als persoon. We hopen dat bezoekers bij het kijken en lezen erover nadenken en inzien dat sekswerkers ook familie, vrienden, sport en hobby's hebben. Dat de kijk op hun persoonlijkheid niet eenzijdig, maar veel diverser is. Door hierover discussies en gesprekken te voeren, is het tijd wellicht te keren.'

[#humansintheredlight_thehague](#)
[#spot46_denhaag](#)

'Het
geluk
lacht
me toe,
maar dat is lang anders geweest'

Sharmila steekt de sleutel in het slot en doet de voordeur van haar appartement open. Vol trots laat ze de gezamenlijke woonkamer zien, waar een warme huiselijke sfeer hangt, en haar slaapkamer met wat persoonlijke spullen. Nog even en dan maakt Sharmila de stap naar een echt zelfstandig leven. Een kans die ze met beide handen aanpakt. Ze is er klaar voor.

Sharmila is zwanger en kijkt er naar uit om straks met haar kind een eigen woning te betrekken. Het geluk lacht haar toe, maar dat is een tijd heel anders geweest. 'Na het overlijden van mijn oma heb ik slechte keuzes gemaakt', begint ze, terwijl ze op de rand van haar bed gaat zitten. 'Ik woonde bij mijn oma in, zorgde samen met mijn moeder voor haar en heb alles van dichtbij meegemaakt. Na haar dood kwam ik in een neerwaartse spiraal terecht. Dat is nu drie jaar geleden.'

MEZELF VERLIEZEN

Ze kijkt even op en vervolgt dan rustig: 'Ik kon niet omgaan met oma's dood en sprak er met niemand over. Ik zwierf van plek naar plek en hoorde nergens thuis. Bij mijn tante en broer voelde ik me een blok aan hun been. Ik werd steeds geslotener, verloor mezelf en zocht een vlucht in drugs. Ook heb ik een tijdje 'dat werk' gedaan. Intussen stapelden de problemen zich op. Het moeilijkste van alles vond ik hulp vragen. Je denkt dat je het zelf wel kunt oplossen. Gelukkig zag ik op tijd in dat het zo niet langer kon en er iets in mijn leven moest veranderen. Ik wist niet waar te beginnen en ben blij dat ik contact met SHOP heb opgenomen.'

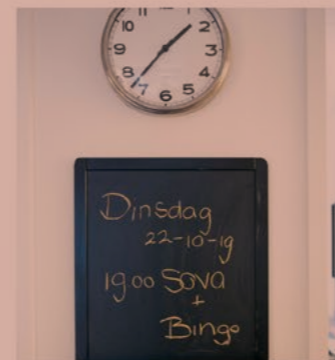
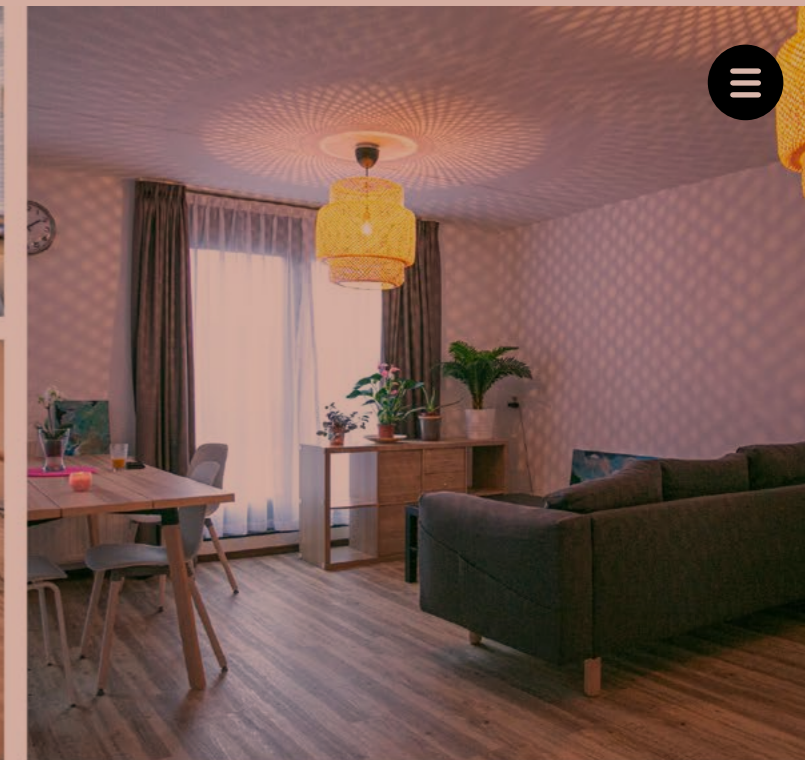
'Het moeilijkste van alles vond ik hulp vragen. Je denkt dat je het zelf wel kunt oplossen'

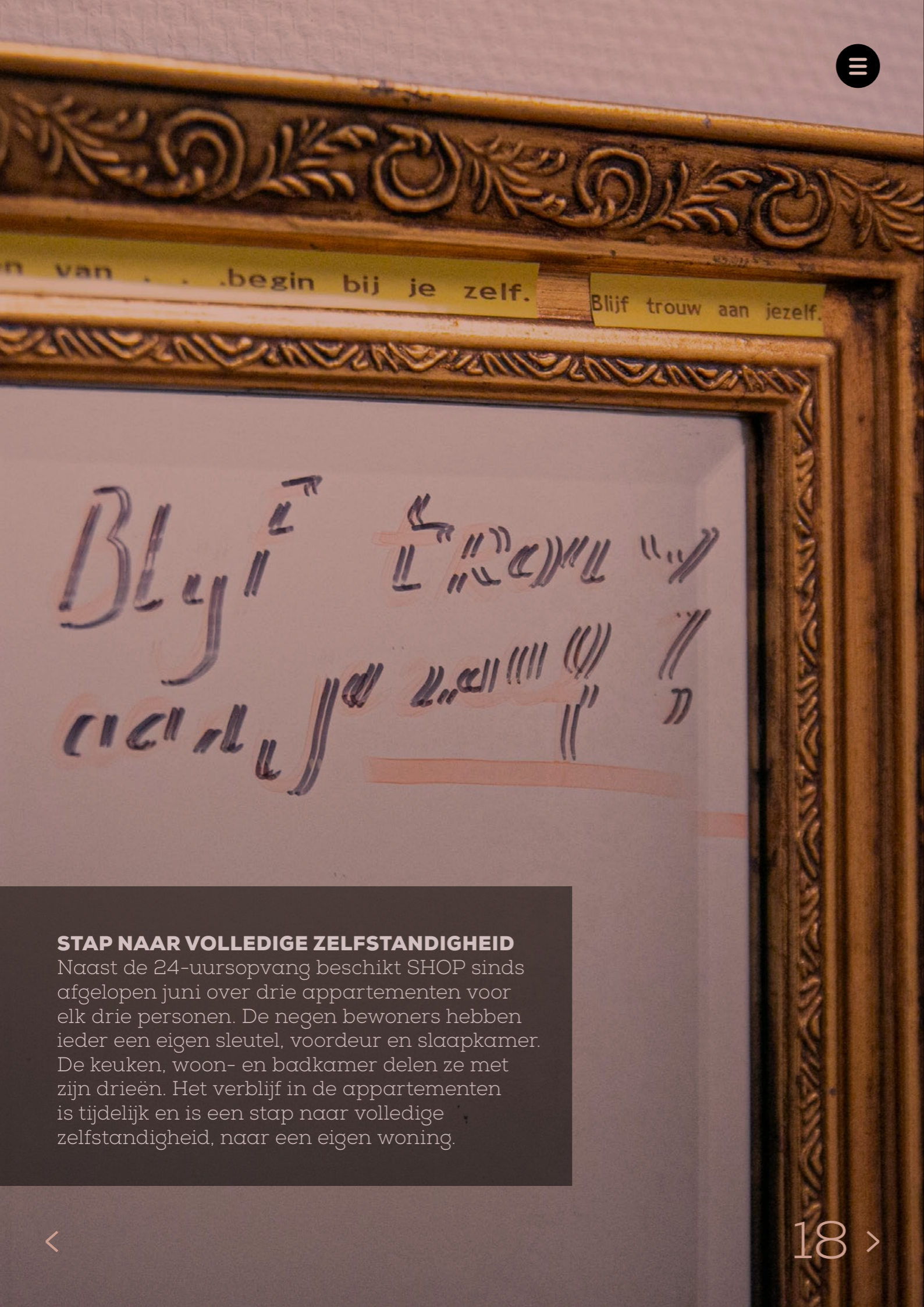
TOT RUST KOMEN

Voor het vragen om hulp is veel moed nodig. Dave Bonnema is begeleider bij de 24-uursopvang en ziet vaak dat cliënten opbloeien, zodra ze deze moeilijke stap hebben genomen. Het belangrijkste vindt hij dat de bewoners bij de opvang tot rust en tot zichzelf komen en orde op zaken kunnen stellen. 'Als begeleider zorg ik voor een goed dagritme: opstaan tussen 9 en 10 uur, ontbijten en samen lunchen. De meesten hebben zelf een dagbesteding, zoals school of werk. Bewoners kunnen alles aan mij vragen of met mij bespreken. Ik voer gesprekken een-op-een of met de groep om te praten over wat er speelt en leeft. Stel dat iemand op zoek is naar een huisarts, dan help ik diegene daarbij. Ik zorg voor de dagelijkse gang van zaken. Van het aangeven van een afwastablet, het reageren op woningen tot het maken van afspraken bij een dokter of psychiater en alles daar tussenin.'

SAMEN ROOIE

Vrouwen die bij de opvang binnenkomen stellen samen met een maatschappelijk werker een persoonlijk plan op. Wat iemand wil en kan is heel persoonlijk. 'Als we zien dat vrouwen zelfstandig zijn en een goed dagritme hebben, dan kunnen ze doorstromen naar een appartement', legt Dave uit. 'In de appartementen moeten ze het met z'n drieën zien te rooien en dat gaat niet altijd vanzelf.' 'Klopt', valt Sharmila haar begeleider bij. 'Het is wennen aan elkaars gewoontes, culturele achtergrond en normen en waarden. Bij ons was hygiëne een grote ergernis. Wat de een schoon vindt, vindt de ander vies. We hebben dat intussen samen opgelost. Er is een schoonmaakrooster en de sfeer is nu prima. 's Avonds drinken we regelmatig een kop thee met elkaar en spreken we de dag door.' Dave is trots dat de bewoners er zijn uitgekomen. 'Wij kunnen alles wel voorkauwen, maar het werkt beter als ze zelf met ideeën komen. Een eigen initiatief beklijft beter en sterkt hun vertrouwen. Soms is onze aanwezigheid voldoende, dan voelen ze dat ze er niet alleen voor staan.'

'Als cliënten de sleutel van hun eigen woning krijgen, verliezen we ze niet uit het oog'

ZELFREDZAAM

De medewerkers van SHOP stimuleren vooral de zelfredzaamheid van de vrouwen die in de appartementen verblijven. Ze vergroten daarmee de kans op een succesvolle verhuizing naar een zelfstandig leven. Hygiëne, koken, voor zichzelf zorgen, vormen de basis. Sociale vaardigheden zijn ook belangrijk, zodat de vrouwen goede contacten opbouwen met hun toekomstige buurtbewoners. 'Als cliënten de sleutel van hun eigen woning krijgen, verliezen we ze niet uit het oog. We geven onder meer informatie over het inrichten van hun woning, het afsluiten van een internetabonnement en het aanvragen van een mogelijke lening', vertelt Dave. 'Het mooie aan mijn werk is dat ik de meeste vrouwen bij de opvang weer zie opbloeien. Bij SHOP staat de deur altijd open. Cliënten kunnen na een mislukte poging terugkomen. Sommige ex-bewoners komen nog steeds langs voor een praatje, kopje koffie of doen hier hun was. De drempel is laag en dat werkt.'

NIEUW BEGIN

Sharmila wist de weg naar SHOP door een vorige ervaring ook weer te vinden. 'Destijds was ik niet gemotiveerd en verscheen ik niet op afspraken', vertelt ze over deze periode. 'Nu ben ik er wel klaar voor. Na twee weken opvang stroomde ik al door naar een appartement. Overdag zijn mijn medebewoners er niet en drink ik regelmatig een kopje thee bij de opvang of doe ik boodschappen. De dood van mijn oma verwerk ik op mijn eigen manier. In alle rust trek ik me soms terug in mijn slaapkamer om even flink te huilen.' Alles wijst voor Sharmila nu de goede kant op. Ze staat open voor hulp en advies en weet welke stappen ze moet nemen om haar doel te bereiken. 'Mijn zwangerschap is een nieuw begin. Binnenkort kan ik urgentie aanvragen en dan heb ik binnen ongeveer drie maanden de sleutel van mijn eigen huis.'

STAP NAAR VOLLEDIGE ZELFSTANDIGHEID

Naast de 24-uursopvang beschikt SHOP sinds afgelopen juni over drie appartementen voor elk drie personen. De negen bewoners hebben ieder een eigen sleutel, voordeur en slaapkamer. De keuken, woon- en badkamer delen ze met zijn drieën. Het verblijf in de appartementen is tijdelijk en is een stap naar volledige zelfstandigheid, naar een eigen woning.

Het normaliseren van de seksbranche begint bij de overheid

Zolang sekswerkers niet dezelfde rechten en plichten hebben als bijvoorbeeld loodgieters, blijft belangenvereniging Liberty strijden voor de positieverbetering van sekswerkers. 'Sekswork hoort net als alle beroepen thuis bij het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en niet bij Justitie en Veiligheid', aldus Cobie, voorzitter van Liberty.

Het is vechten tegen de bierkaai toch zet Liberty zich met hart en ziel in voor de positieverbetering van sekswerkers en worden voorzichtige successen geboekt. Zo schuift Cobie regelmatig aan tijdens allerlei overleggen en gesprekken en spreken beleidsmakers niet alleen over, maar ook met sekswerkers. Intussen weten veel medewerkers van de gemeente, politie en zorginstanties de weg naar Liberty te vinden. Winst is dat de politie een vertrouwenspersoon heeft, waarmee sekswerkers anoniem zaken kunnen bespreken.

Verkeerde ministerie

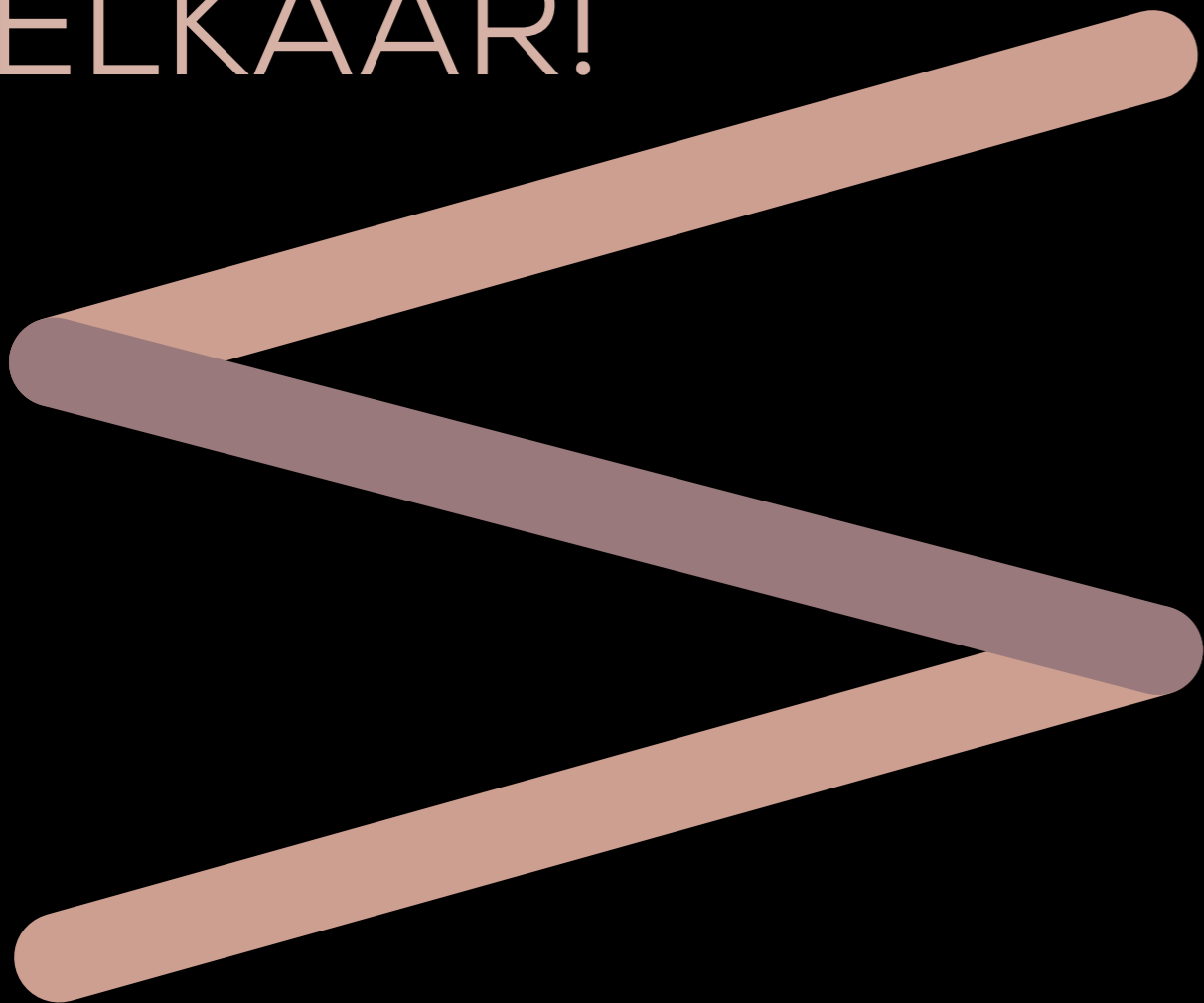
Het normaliseren van de seksbranche begint volgens Cobie bij de overheid.

'Zolang de beroepsgroep is ondergebracht bij het ministerie van Justitie en Veiligheid worden sekswerkers gestigmatiseerd en gecriminaliseerd. Pas als het - net als alle andere beroepen - onder het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid valt, komt er een einde aan het stigma en kunnen sekswerkers ook een bankrekening openen en een hypotheek afsluiten. Brenda, bestuurslid van Liberty, vult aan: 'Misstanden in de seksbranche komen voor en moeten uiteraard bestreden worden, net als in elk andere branche. In de horeca komt bijvoorbeeld veel geweld, afpersing en chantage voor. Toch rust op horecapersoneel geen stigma en valt de horeca onder

'SEKSWERK EN MENSENHANDEL: HOU HET UIT ELKAAR!'

het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. En terecht, want alle beroepen horen daar thuis.'

Rechten en plichten

Sekswerkers doen met hun beroep niemand pijn. Sterker nog, ze vervullen een behoefte. Toch worden ze vaak als crimineel afgeschilderd, ook door hun omgeving. 'De manier waarop instanties en bedrijven sekswerkers benaderen en behandelen is vol vooroordelen', zegt Brenda. 'Het is ondenkbaar dat ze uit vrije wil voor dit beroep kiezen. Ze zijn vast gedwongen of komen uit een ontwricht gezin zijn veelgehoorde reacties.' Cobie: 'Daarbij hebben sekswerkers dezelfde plichten, maar niet dezelfde rechten. Ze betalen bijvoorbeeld belasting, maar mogen bij ziekte hun eigen broek ophouden.' Brenda: 'Op hun beurt wantrouwen sekswerkers de instanties en durven ze niet open en eerlijk te zijn over hun werk. Als instanties en sekswerkers eerlijk zijn naar elkaar toe, zijn we het stigma voorbij.'

Averechts effect

Het kabinet komt met een vergunningsplicht voor sekswerkers. Wie sekswerkers zonder vergunning voor zich laat werken is ook strafbaar, net als de klanten. Cobie vindt deze Wet

'Sekswerkers doen met hun beroep niemand pijn. Sterker nog, ze vervullen een behoefte'

Regulering Sekswerk (WRS) tegenstrijdig met de positieverbetering van sekswerkers. Ze is van mening dat deze maatregelen illegaal werken juist in de hand werkt. 'Vanwege het stigma dat op dit beroep rust werken het registreren en strafbaar stellen averechts. De angst voor instanties neemt dan alleen maar toe. Sekswerkers vrezen bijvoorbeeld dat hun gegevens in verkeerde handen terechtkomt en dat hun beroepskeuze hen levenslang blijft achtervolgen.'

Ontmoedigingsbeleid

Puur ontmoediging, luidt de reactie van Brenda op het wetsvoorstel. 'Alles wordt daarmee juist schimmig, onzichtbaar en ongrijpbaar.' Cobie noemt het een flinke stap terug: 'Organisaties als SHOP hebben zo veel kennis en ervaring opgebouwd en hebben de doelgroep, door het winnen van hun vertrouwen, nu goed in kaart. Door dit soort wetten duiken sekswerkers sneller de anonimiteit in en werken er straks meer niet-vergund dan vergund. Sekswerk en mensenhandel: hou het uit elkaar. Breng de beroepsgroep onder bij het juiste ministerie en zorg voor gelijke rechten en plichten.'

Ander werk vinden ...

én een uitkering aan- vragen

Sekswerkers die op zoek zijn naar een andere baan kunnen daarbij hulp krijgen van Addie Dieke, jobhunter bij SHOP. Indien nodig vragen zij een uitkering aan bij het team Tijdelijke Extra Ondersteuning (TEO) van de gemeente Den Haag, waarvan Arentje Kruizinga hoofd is. Addie en Arentje in gesprek over hun samenwerking.

v.l.n.r. Arentje en Addie

Addie » 'Seksworkers komen bij een maatschappelijk werker van SHOP binnen met een hulpvraag. Tijdens zo'n gesprek geven ze vaak aan ander werk te willen. De maatschappelijk werker brengt hen met mij in contact en samen bespreken we de situatie en mogelijkheden. Zijn bijvoorbeeld de inkomsten gestopt, dan kunnen seksworkers een uitkering aanvragen.' «

Extra ondersteuning

Arentje » 'Het team Tijdelijke Extra Ondersteuning (TEO) is speciaal opgericht voor kwetsbare mensen met multiproblematiek en overwegend financiële problemen. Zij vinden lastig hun weg in het reguliere circuit of worden er niet goed bediend. TEO is bekend met hun achtergrond, waardoor het aanvragen van een uitkering sneller gaat.' «

Addie » 'Het voordeel voor seksworkers is dat ze bij TEO een vaste contactpersoon hebben, die bekend is

Arentje:
'We doorbreken de vicieuze cirkel op financieel gebied, zodat onze cliënten weer mee kunnen doen in de samenleving'

met de doelgroep. Ze hoeven niet hun hele verhaal op tafel te leggen.' «

Arentje » 'Klopt, we zijn er voor mensen die extra ondersteuning nodig hebben en gaan creatiever om met de regels voor het aanvragen van een uitkering. Zo is een geldige legitimatie verplicht. Als ik zie dat iemands legitimatie is verlopen, dan kan ik toch de uitkeringsaanvraag in gang zetten, terwijl diegene intussen een geldige legitimatie aanvraagt. Kortom, we doorbreken de vicieuze cirkel, zodat onze cliënten weer mee kunnen doen in de samenleving.' «

Puur maatwerk

Addie » 'Vooropgesteld dat veel seksworkers zeer zelfstandig zijn en hun eigen boontjes doppen. Zij bewandelen de reguliere weg en vinden -als ze dat wensen- zelf een nieuwe baan. Arentje en ik begeleiden alleen seksworkers die extra ondersteuning nodig hebben bij het vinden van ander werk en het aanvragen van een uitkering.

Addie: **'Seksworkers houden hun verleden liever anoniem om vervelende reacties op het werk te voorkomen'**

Samen kijken we wat iemand wil en kan. Er zijn onder meer empowerment- en sollicitatietrainingen, maar ook Nederlandse taallessen en sociale vaardigheidstrainingen. Ik help ze met het opstellen van sollicitatiebrieven en een CV en het zoeken naar vacatures. Ook leg ik contact met werkgevers en opleidingsinstituten. Het is puur maatwerk.' «

Onbevooroordeeld

Arentje » 'We merken dat seksworkers weinig vertrouwen hebben in instanties. Om hun vertrouwen te winnen zijn de lijnen kort en is er meer persoonlijk contact tussen de consultant en de aanvrager.' «

Addie » 'De consultants bij TEO zijn dan ook onbevooroordeeld.'

Arentje » ': 'Absoluut. We zijn er om de financiële problemen van onze cliënten op te lossen. We kijken wat iemand nodig heeft om verder te komen, maar zijn geen hulpverleners of politieagenten. Na het toekennen van een uitkering verwijzen we ze door naar de

afdeling participatie, waar ze gebruik kunnen maken van de werkvoorzieningen van de gemeente.' «

Stigma is diepgeworteld

Addie » 'Ik heb veel contact met de participatiemedewerker van de gemeente. Samen spreken we bijvoorbeeld de vacatures door van het gemeentelijk werkbedrijf Hallo Werk. Er rust een stigma op sekswerk, maar seksworkers houden het stigma zelf ook in stand. Zo houden ze hun verleden liever anoniem om vervelende reacties op het werk te voorkomen. Werkgevers vinden hun achtergrond meestal geen probleem. Toch willen we vaker met werkgevers praten om het stigma weg te nemen, ook bij hun werknemers. Ik laat het aan de cliënten zelf over of ze hierover open en eerlijk zijn. Willen ze hun beroep prijsgeven dan wijs ik ze op de mogelijke consequenties. Degenen die het eerlijk zeggen, zijn op één hand te tellen. Dat geeft maar aan hoe diepgeworteld het stigma is.' «

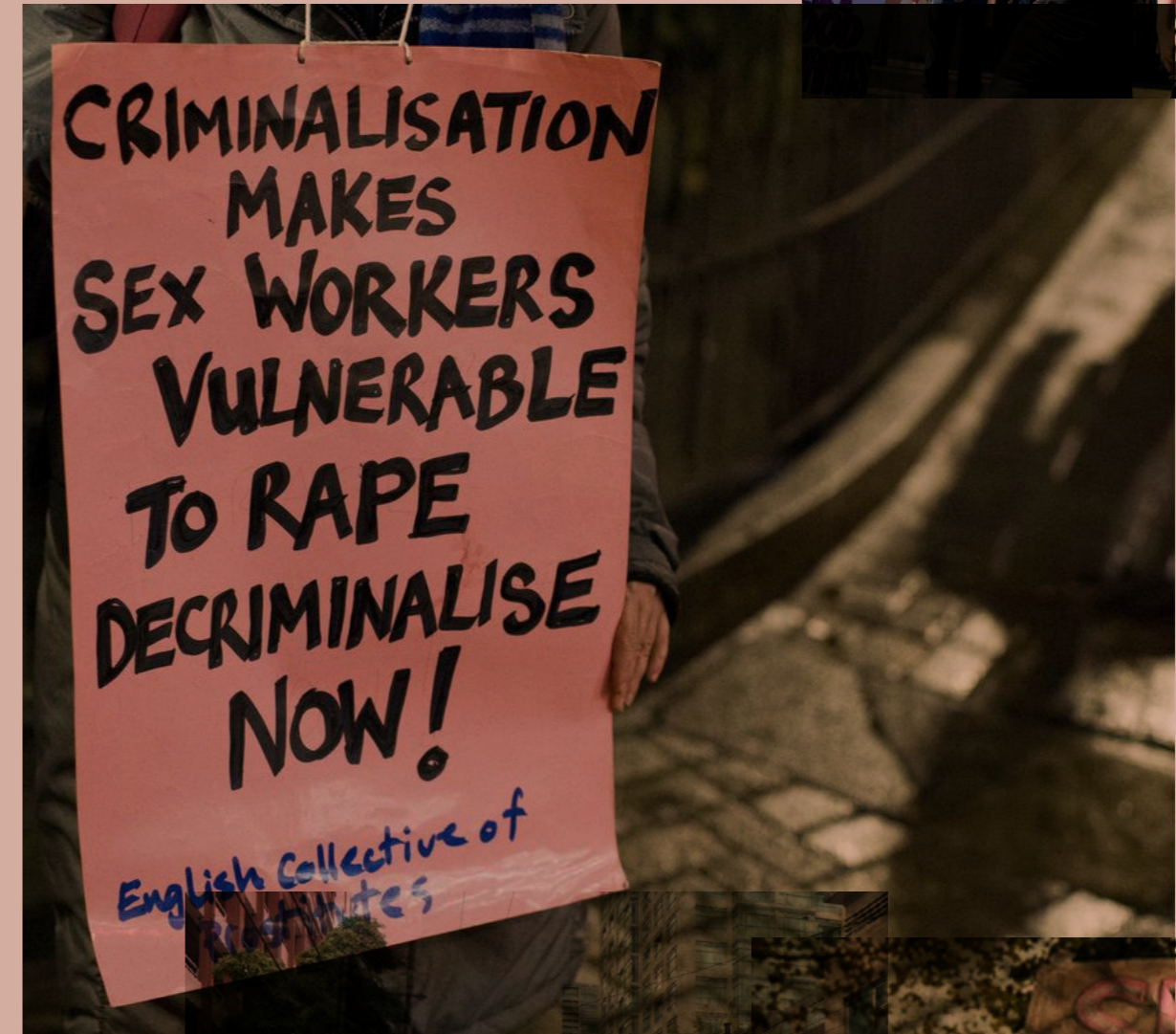

Joep Rottier is onderzoeker aan de Universiteit van Utrecht en gepromoveerd met zijn proefschrift 'Decriminalisering van sekswerk: het Nieuw-Zeelands Model'.

Repressie op sekswerk werkt averechts, het kan anders

De 'Wet Regulering Sekswerk (WRS)' kondigt zware repressieve maatregelen aan zoals een algeheel vergunningstelsel, landelijke registratie, en het zogenaamde "pooierverbod". Een veiligere seksindustrie, zo wordt betoogd. Treurig.

De makers van dit wetsvoorstel negeren de wensen van sekswerkers en lappen resultaten uit wetenschappelijk onderzoek aan hun laars. Repressief seksindustriebeleid, het is bekend, schaadt de leef- en werkomstandigheden van sekswerkers. **Het faciliteert -in plaats van bestrijdt- geweld en uitbuiting en voert het stigma verder op.** Leg dan eens zonder schaamrood op de kaken uit dat de WRS ook bedoeld is om de positie van sekswerkers te verbeteren en het stigma te reduceren. Want dat staat erin!

Sekswerkorganisaties wereldwijd voeren al decennialang campagne voor decriminalisering van hun beroep. Het voorbeeld van hoe een dergelijk beleid werkt ligt voor het grijpen. **In Nieuw-Zeeland is in 2003 de vrijwillige seksindustrie gedecriminaliseerd.** Eigen moraal werd terzijde geschoven, gekozen werd voor een rationele en pragmatische aanpak met als hoofddoel 'harm minimization'. Onrechtvaardigheid, stigma en uitbuiting worden hier bestreden door de sector dezelfde rechten te verschaffen als voor andere service-industrieën. Minieme staatsbemoeienis dus.

Wetenschappelijke bronnen tonen aan dat de positie van sekswerkers in Nieuw-Zeeland sterk is verbeterd. Geen vergunningstelsel, geen landelijke registratie. **Sekswerkers kunnen rekenen op bescherming van politie en justitie bij uitbuiting of geweld.** Klanten en bazen weten dat! Kernpunten zijn zelforganisatie en een nauwe samenwerking met alle betrokken partijen, met een prominente rol voor sekswerkers. Decriminalisering leidt ook tot de-stigmatisering. Het maatschappelijk en politiek debat over sekswerk is zakelijker geworden. Het verminderde stigma verlaagt de barrière voor sekswerkers om gebruik te maken van adviesorganen en gezondheidsinstellingen.

Het stigma is met dit beleid zeker niet uitgeroeid. Er bestaan gevallen van uitbuiting en geweld, zoals die overigens ook in andere sectoren kunnen voorkomen. Echter, **de seksindustrie werd doorzichtig.** Door het ontbreken van specifieke repressieve maatregelen is illegaal werken nauwelijks aantrekkelijk. Advies aan beleidsmakers: negeer de positieve impact van decriminalisering op de leef- en werkomstandigheden van sekswerkers niet.

'Negeer de **positieve impact** van decriminalisering op de leef- en werkomstandigheden van sekswerkers niet'

Een ander leven

PORTRET

Faya* werkte als jong meisje in de seksbranche. In haar cultuur moet je voor je familie zorgen, op welke manier dan ook. Al die jaren miste ze iets, maar ze wist niet wat.

'Ik ben met sekswerk opgegroeid en werkte voor mijn moeder in een privéhuis. Op mijn eenentwintigste nam ik contact op met SHOP om te stoppen. Mijn begeleider vertelde dat ik dit werk niet voor mijn familie hoefde te doen. Het duurde lang voordat ik dat zelf ook inzag. Daarna ging het hard. Ik bouwde mijn werk af, ging weg bij mijn moeder, volgde een visagie- en kappersopleiding en deed grime. Als freelancer werkte ik bij modeshows en in de televisiewereld. Alles ging goed, totdat ik een burn-out kreeg en in het ziekenhuis belandde. Opnieuw ging ik langs bij SHOP. Mijn verleden had ik niet goed afgesloten en ik moest even pas op de plaats maken. Ik kreeg een uitkering en volgde weer het uitstapprogramma met veel gesprekken, trainingen en workshops. Aan die gesprekken bij SHOP heb ik veel gehad. Hoe ga je om met mensen,

'Het was eng om mijn oude, vertrouwde wereldje achter me te laten'

met normen en waarden? Wat is normaal? Vroeger dacht ik vooral hoe ik een man het bed in kon krijgen, zodat ik geld kon verdienen. Nu heb ik mijn zelfwaardering terug. Iets wat mijn begeleider en niet mijn moeder me heeft geleerd. De drempel was hoog om bij SHOP aan te kloppen voor hulp. Nu zie ik dat ik me niet hoeft te schamen. In het begin was het eng om mijn oude, vertrouwde wereldje achter me te laten. Het maken van nieuwe vrienden heb ik echt moeten leren. Ik ben trots dat dit is gelukt.'

* Op verzoek van de geïnterviewde is een gefingeerde naam gebruikt.

'Wandelend visitekaartje'

In de regio Hollands Midden voorziet Stella van Soest sekswerkers sinds kort van informatie over het uitstapprogramma RUPS. Vol enthousiasme verricht ze er veldwerk en outreachend werk. Ze wil dat elke sekswerker in Hollands Midden de weg naar SHOP weet te vinden en op de hoogte is van de mogelijkheden van een eventuele carrièreswitch.

'Ik ga vooral veel zaadjes planten'

Wat verwacht je van deze baan?

» 'Ik ga vooral veel zaadjes planten. Groeien kost tijd dus daar moet ik geduld voor hebben en dan komt het oogsten vanzelf. Het is spannend om SHOP, en in het bijzonder het uitstapprogramma RUPS, in de regio Hollands Midden meer bekendheid te geven. Mijn functie bestaat grotendeels uit veldwerken en netwerken, met als doel dat sekswerkers zowel online als offline weten waarvoor ze bij SHOP terecht kunnen. We gaan onderzoeken wat de hulpvragen in deze regio zijn en of er animo is voor het uitstaptraject. Voordat ik 'het veld' in ga, lees ik me in en voer ik gesprekken met onder meer andere veldwerkers, netwerkpartners, de GGD, HEIT en de politie. Ieder heeft een eigen aanpak, maar we hebben allemaal hetzelfde doel.' «

Wat spreekt je het meeste aan?

» 'Ik heb veel bewondering en waardering voor de wijze waarop SHOP kennis ophaalt en deelt binnen de branche. De

maatschappelijk werkers stellen voor elk cliënt een traject op maat samen. SHOP heeft zo veel expertise in huis en stelt in haar aanpak altijd de cliënt centraal. De hulpverleners staan naast de cliënt en dat spreekt mij aan. Daar geloof ik in.' «

Wat houdt RUPS III in?

» 'RUPS is het uitstapprogramma voor sekswerkers. Onlangs is landelijk de derde subsidietermijn van het ministerie van Justitie en Veiligheid van start gegaan, dat verklaart het cijfer drie achter RUPS. In de provincie Zuid-Holland is SHOP penvoerder met Humanitas en Stichting De Haven als uitvoerders. Sekswerkers die een carrièreswitch willen maken, kunnen een uitstapprogramma volgen. We breiden het programma nu uit naar de regio Hollands Midden, zodat we daar ook sekswerkers kunnen bereiken, ondersteunen en begeleiden.' «

Wat is jouw aanpak?

» 'Ik wil de doelgroep bereiken via korte lijnen en heldere communicatie. Iedereen die ik spreek neem ik serieus en benader en behandel ik met belangstelling en respect. Zo bouw je wederzijds vertrouwen op. Het is belangrijk regelmatig je gezicht te laten zien, duidelijke antwoorden en informatie te geven en zaken niet mooier voor te spiegelen. Ik zie mezelf als een wandelend visitekaartje. Ik zorg dat elke sekswerker in Hollands Midden de weg naar SHOP weet te vinden en licht hen voor over de mogelijkheden van een carrièreswitch. Voordat ze zich aanmelden is het belangrijk goed te weten wat de impact is van zo'n traject voor hunzelf en hun omgeving.' «

Wat is jouw drive?

» 'Sekswerkers hebben vaak een natuurlijk wantrouwen naar instanties, vanwege het stigma dat op hun werk

rust. Het is een uitdaging om hun angst, wantrouwen of vooroordelen weg te nemen of te verzachten. Ook ben ik zeer gedreven om het stigma over sekswerk te doorbreken en een ander beeld van deze beroepsgroep neer te zetten.' «

Wat wil je bereiken?

» 'Sekswerkers die willen uitstappen hebben extra hulp nodig. In alle opzichten verandert er in één klap zo veel in hun leven. Vaak is ondersteuning nodig bij bijvoorbeeld het afsluiten van een verzekering, het openen van een bankrekening of het huren of kopen van een woning. Veranderen is altijd eng. Het brengt onzekerheden met zich mee. Sekswerkers die van baan willen veranderen weten niet waar te beginnen en hoe ze zichzelf moeten presenteren op de arbeidsmarkt. Als het inzicht van sekswerkers groeit dat ze dit zelf willen en kunnen, dan ga ik tevreden door met zaadjes planten.' «

'We vallen op en horen erbij'

Na twaalf jaar bestuurslid te zijn van **SHOP**, waarvan 2,5 jaar als voorzitter, geeft **Elly Koene** het stokje door aan **Anouschka Laheij**.

Elly blikt terug op een intensieve, roerige en bijzondere periode.

Hoe trof je SHOP destijds aan?

'SHOP bestond uit een groep hardwerkende, goedwillende medewerkers. Iedereen, ook het bestuur, stak de handen uit de mouwen. De maatschappelijke betrokkenheid sprak me aan. Ik kwam uit het onderwijs en had andere opvattingen over de taak- en rolverdeling. Zo vind ik het belangrijk om de taken van bestuur en directie strikt gescheiden te houden, om verwarring te voorkomen. De directie runt de dagelijkse gang van zaken en de medewerkers zijn de experts. Het bestuur kijkt vanaf gepaste afstand kritisch naar de organisatie. We houden de strategische koers in de gaten en sturen waar nodig bij.'

Wat is in twaalf jaar gerealiseerd?

'Het is belangrijk om mee te bewegen met de actualiteit, met de eisen van deze tijd. SHOP heeft een flinke profes-

sionaliseringsslag gemaakt. Zo is het bestuurlijk huis op orde. In onze code 'goed besturen' staat onder meer hoe het bestuur en de directie zich tot elkaar verhouden en wanneer bestuursleden aftreden. We spelen geen paniekvoetbal, maar kijken welke afspraken zijn gemaakt en welke oplossingen daarbij horen. In ons moreel kompas is vastgelegd hoe we denken over betrokkenheid, zelfinzicht, aanspreekbaarheid, begrip en integriteit.'

Waar ben je trots op?

'SHOP is zichtbaar voor de buitenwereld. We hebben ons ontwikkeld tot een kenniscentrum en worden regelmatig om deskundig advies gevraagd. Dat is een prachtige opsteker voor SHOP en natuurlijk ook Spot 46. We leveren kwaliteit, vallen op en horen erbij. Ook maken we naam met onder meer ons uitstapprogramma, SHOP

In ons moreel kompas is vastgelegd hoe we denken over betrokkenheid, zelfinzicht, aanspreekbaarheid, begrip en integriteit

Jeugd en de regionale verbreding naar Hollands Midden. De nieuwe opvanglocatie met onze eigen methodiek vormt de kers op de taart. Daar is veel energie en tijd ingestoken. Door onze goede relatie met de gemeente Den Haag is het gelukt om een geschikte en veilige locatie te vinden.'

Waar staat het bestuur nu?

'Het bestuur van SHOP heeft zicht op de ontwikkelingen in de sector en de samenleving. We staan dichtbij de medewerkers en nemen geen beslissingen over ze, maar luisteren met respect naar elkaar. We opereren transparant en werken samen aan hetzelfde doel. Jaarlijks organiseren

we een avond, waarop bestuursleden en medewerkers elkaar beter leren kennen.'

Hoe moet het nu verder?

'Fijn als SHOP de kwaliteit goed in het vizier blijft houden en zorgt voor continuïteit en consolidering. Mooi als er een cliëntenraad komt, zodat cliënten een stem krijgen. Prioriteit heeft ook een nieuwe huisvesting voor het hoofdkantoor.'

Heb je nog een slotwoord?

'Ik wil mijn dank uitspreken en iedereen die betrokken is bij SHOP veel succes wensen. Met plezier kijk ik terug op een dynamische tijd met ups en downs en de nodige veranderingen. De samenwerking met Maria was altijd heel prettig en constructief. Ik ga SHOP absoluut missen.'

shop

海安
HAAGS WELZIJN

COLOFON

SHOP
Herengracht 20
2511 EH Den Haag
070 361 4747
info@shop-den Haag.nl

COÖRDINATIE

Nicole Harms

TEKSTEN

Het Nederlands Tekstbureau
Susan de Louw

ONTWERP, BEELDREDACTIE EN ILLUSTRATIE

de nieuwe studio
Erla van der Pauw

FOTOGRAFIE

Johan Nieuwenhuize, Joan van Nispen tot Sevenaer, Bas Kijzers,
Viki Bangha, Jana Buchner, Karl Bewick, Ifrah Akhter, Noah Buscher

© 2019 SHOP DEN HAAG
ALL RIGHTS RESERVED

